

Závěrem : současná témata a trendy správní vědy

Rozvoj správní politiky a správní vědy (a obecněji politických věd) v zemích západní Evropy po druhé světové válce byl do značné míry iniciován teorií a praxí „welfare state“, resp. sociálního právního státu, které vyžadovaly vědecký základ pro racionalizaci vládní politiky a plánů. V tom lze spatřovat jednu z podstatných a přetrvávajících tendencí, resp. přístupů, to jest chápat veřejnou správu jako fenomén politický, se všemi souvislostmi. V návaznosti na to jsou pak zejména od počátku 70. let připravovány a realizovány, v podstatě průběžně, správní reformy, odražející snahu racionalizovat veřejnou správu a činit ji schopnou naplňovat stále složitější úkoly a potřeby, a to ve složitých a proměnlivých ekonomických a sociálních podmínkách.

S tím souvisí další tendence, reflektující do určité míry poznatky ze Spojených států, a dnes v Evropě bohatě rozvinutá, a to uplatňování manažerských postupů a přístupů, neboť efektivnost, ekonomičnost, hospodárnost a výkonnost, a to zvláště v období ekonomických krizí, jsou podstatnými vlastnostmi veřejné správy, jež má zajišťovat mnoho veřejných úkolů. Nejde zde však zpravidla pouze o to, co nejméně spotřebovávat, resp. co nejefektivněji spotřebovat, ale také o aktivní tvorbu prostředků a zdrojů.

V posledních letech se m. j. projevuje také trend studovat a rozpracovávat správní politiku pro jednotlivé sektory (odvětví) veřejné správy - „sektorové studie“.

Nepochybně nepominutelným a nosným tématem je informatizace ve veřejné správě. Přináší možnosti nebyvalého rozvoje veřejné správy, založeného na kvalitních informačních databázích a umožňujícího precizovat různé rozhodovací procesy. Jsou s ní však spojeny složitější problémy vytváření a propojování sítí, ochrany údajů, kvantifikovatelnosti veřejnosprávních procesů, a d. Na druhé

straně proces informatizace znamená možnost předávání informací pro vědecké účely, širší mezinárodní spolupráce, a zpracování různých komparativních studií.

Nedávné období také znamenalo aplikace teorie krizového rozhodování a krizového managementu na podmínky veřejné správy, a jejich další teoretické rozpracování.

Postupně se stále důležitějším a naléhavějším tématem veřejnosprávních studií stává proces evropské integrace. Supranacionální Evropská unie zvyšuje svůj vliv na národní administrativy členských (a v blízké perspektivě přidružených) států, zvláště v sektorovém politickém rozhodování. Tento jev, doprovázený jistým oslabováním role národních vlád, s sebou přináší očekávání vzrůstu významu nižších - regionálních úrovní, což se projevuje v oživení citlivého problému vztahů mezi centrální správou a regionální správou¹.

Česká republika není a nemůže být vyřazena z tohoto kontextu. Koncem roku 1995 se stala 26. členskou zemí OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj). Tato organizace je zaměřena především na oblast ekonomickou a finanční, avšak věnuje soustavnou pozornost také rozvoji veřejné správy. Některé úkoly se stávají pro členské státy závaznými. V rámci OECD byl vytvořen direktorát PUMA (Public Management), řízený výborem PUMA, složeným z vysokých vládních úředníků zemí OECD².

V poslední době patří ke hlavním zájmovým problémům zejména program regulační reformy a práce na strukturálních změnách přizpůsobení správy globální informační společnosti a problematice stárnutí populace.

¹ K aktuálnímu stavu více viz Drevel, J.F.: Regionální struktury v Evropě - perspektiva 21. století?, in Právník č. 5/1997.

² Blíže viz Vidláková, O.: Veřejná správa v OECD, Správní právo č. 4/1996.